ПАХТА МАЙДОНИ — МАРДЛАР МАЙДОНИ

Маррага тезроқ етиш учун ҳаммамиз отни баравар қамчилайлик, суръатни ҳеч бўшаштирмайлик!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 187 (3159). | Жума, 24 сентябрь 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

МАШИНА ҚУДРАТИ

Колхоз марказидан чиққан асфальт йўл олис-олисларга, бепоён пахта далаларига бориб туташади.

Раис машинадан бошини чиқариб шу ажойиб манзарага суқланиб қарайди. Кўз олдида эрта баҳор кезлари гавдаланади.

Яқиндагина шу ерлар қип-қизил шудгор эди. Барака уруғи қадалди, ариқлар бўйлаб об-ҳаёт жилдиради. Кетма-кет ишлов берилди. Ҳамма бир чаноқ «оқ олтин» ишқида ниҳоллар атрофида парвона бўлди.

У қаҳрамонликларга бой кунлар энди орқада. Азамат колхозчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли ҳосил мўл етишди.

Колхоз раиси Абдулла ака шу хаёллар билан Омонқул Айтқулов бошлиқ 9-бригада далаларига етиб келганини ҳам сезмай қолди. Раис машинадан тушди. Колхоз агрономи Олимбой Исоқов ҳам эрта тонгдаёқ шу бригадага етиб келган экан. «Зангори кемалар» ишини кузатиб юрибди. Раисни кўрди-да, карта бошига чиқиб келди.

— Чавандозларингнинг ғайрати чакки эмас-ку, — деди раис жилмайиб.

— Ҳа, буларнинг харакати зўр 3-4 марта бункерларини ҳам бўшатиб олишди. Кечгача тўрт ярим тоннадан етказишмоқчи, деди агроном.

Звено бошлиғи Эргаш Қурбонбоев ҳам чавандозлар сафида. У бошқараётган «зангори кема» ҳамон олдинда боряпти. Йигитлар унга эргашяпти. Мана «зангори кема»лар бирин-кетин эгат бошига чиқиб келаётир. Прицеплар уларни кутиб турибди. Эргаш ричагни тортди; бункер аста-секин кўтарилиб прицеп кузовига «оқ олтин»ни тўкди. «Оқ олтин» шалола каби тўкилди.

Эргашбой Қурбонбоев бошлиқ звено аъзолари 57 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирдилар. Азаматлар йиллик планни 5 октябргача бажариш учун курашяпти. Шунинг учун ҳам машинага зўр берилмоқда. Мажид Бўрибеков, Мирзоҳид Эгамбердиев, Нежим Газизов каби моҳир механизаторларнинг қўли штурвалда. Улар ҳар куни пўлат этаклардан тўрт ярим тоннага етказиб «оқ олтин» тўкмоқдалар. Азаматлар мавсумда 100 тоннадан ошириб пахта териб беришга аҳд қилишган.

Раис Эргашбой йигитлари шижоатидан мамнун бўлиб Зиёбой Ризаев бошлиқ 6-бригада пахта далаларига йўл олди. Маҳамат Тўлаганов, Анор Саидмуродова, Махсуда Тожибоева, Манзура Ҳидоятова каби ўнлаб чевар теримчилар чаққон ҳаракатда, сифат инспекторининг қўли-қўлига тегмайди. Прицеплар пешма-пеш келиб турибди. Ахир бригада аъзолари қўшни Қозоқбой Ризаев бошлиқ коллектив билан беллашаяпти-да. Мусобақада ғолиб чиқиш учун ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, енгини шимариб терим суръатида қанот боғламоқда. Абдулла ака терилаётган пахта сифатини кўздан кечиради. Қуруқ ва тоза.

— Ғайрат қилинглар, қизларим, дам ғанимат, кун ҳам бизга кулиб боқаяпти. Шу қуруқчиликда ҳосилни йиғиб олсак, марра бизники, — дейди у.

Ҳа, барча колхозчилар бу дамларни ғанимат билмоқдалар. Пахтакорлар октябрь ойи ичида планни юз қилиб, улуғ байрамни ёруғ юз билан кутиб олиш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар. Улар мавжуд 1240 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнер ўрнига 30 центнердан «оқ олтин» топширишмоқчи.

— «Зангори кема»лар ҳақиқатан ҳам деҳқоннинг асл дўсти экан, — дейди Абдулла Ортиқов, — буни биз ўз тажрибамизда синадик. Ўтган йили 300 гектар ердаги ҳосилимизни машиналарда териб олиб планни муддатидан анча олдин адо этиб қўйган эдик. Бу йил 650 гектар ердаги ғўзани машинабоп қилиб ўстирдик. Ҳозир 26 та пахта териш машинаси далаларда жавлон урмоқда. Улар билан йил давомида 1600 тонна ҳосил йиғиб олинади, бу 51 процент деган гап.

Колхозчиларимиз ўртасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг барча колхозчиларга қарата чиқарган Мурожаати муҳокама қилингач, ишимиз яна ҳам юришиб кетди. Ҳар бир бригада ва звенода теримчилар сони кўпайди. Ўнлаб кексаларимиз белларига этак боғлаб далага чиқишди. Мактаб ўқувчилари ҳам четда қолишмаяпти. Улар бўш вақтларида ота-оналарига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Хуллас кундан-кунга хирмонимизга барака киряпти. Ҳар бир кун ва соатдан тўғри фойдаланаётган пешқадамлар маррага етай деб қолишди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.
Калинин районидаги «Ленинизм» колхози.

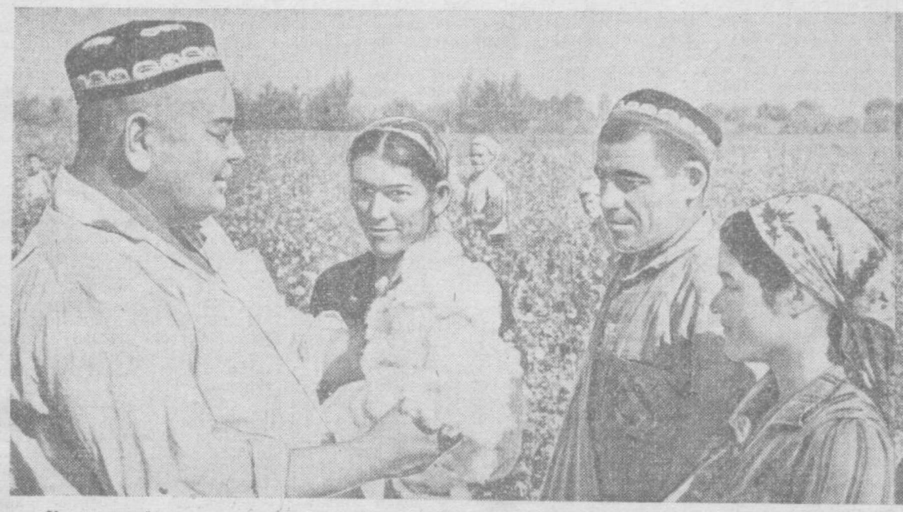

Колхозда қўл терими ҳам, машина терими ҳам тез ва соз ўтаяпти. Сиз суратларда (чапда) колхоз раиси ўрток Абдулла Ортиқовнинг кўпмингкилограммчи теримчилар М. Тожибоева, М. Тўлаганов, А. Саидмуродова ўртоқлар билан «оқ олтин»ни сифатли териш тўғрисида суҳбатлашиб турганлигини, ўнгда эса «зангори кема» бункеридан пахта бўшатилаётганини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси олтинчи чақириқ Олий Советининг олтинчи сессияси 1965 йил **15 октябрда** Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1965 йил 23 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ойбек (М. Тошмуҳаммедов)га «Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси» фахрий унвони бериш тўғрисида

Ўзбек совет адабиётини ривожлантиришдаги жуда катта хизматлари учун **Ойбек Мусо Тошмуҳаммедов)**га «Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1965 йил 23 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозининг қишлоғи гавжум. 22 сентябрда бу ерда областимизга Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини топшириш маросими бўлди. Тантанали йиғилишга шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, шаҳар ва район ижроия комитетининг раислари, район ишлаб чиқариш бошқармаларининг бошлиқлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, тайёрлов органларининг ходимлари йиғилган эдилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ш. Р. Рашидов** топширади. У байроқдор областимиз пахтакорлари ва механизаторларига янгидан-янги муваффақиятлар тилайди.

Областимиз пахтакорлари ва механизаторлари йиғим-терим даврида бундай юқори кўрсаткичга эришиш учун йил бўйи фидокорона меҳнат қилдилар. Ерлар экиш вақтидаёқ машина теримига мосланди, ғўза парвариши машинабоп қилиб ўтказилди. Техникани ўз вақтида тайёрлаш, кадрларни ўқитиш намунали йўлга қўйилди. Шунинг натижасида ғўза баргини сунъий тўкиш вазифаси муваффақиятли олиб борилди. Жуда кўп хўжаликлар бу ишга ўз вақтида киришиб, ғўзаларнинг баргини яхши тўкилишига эришдилар. Бу машиналарнинг эрта муддатда далага чиқариш имкониятини берди. Пировардида областимиз Фарғона, Андижон, Сурхондарё областларини қувиб ўтиб учинчи ўринга чиқиб олди. Бундай катта ютуққа эришишимизда «зангори кема»ларнинг поёнсиз далаларда кўплаб ва тинмай ишлаётганлиги ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Йиғилишда сўзга чиққан Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари **А. Мираҳмедов**, Бўка район партия комитетининг секретари **А. Раҳимов**, Оққўрғон район ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **А. Сойипназаров**, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозининг раиси **М. Рўзиматов**, Калинин районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **А. Ортиқов** ўртоқлар ўз районлари ва хўжаликларида пахта тайёрлаш ишларини кун сайин жадаллаштирган ҳолда йиллик планни яқин кунларда муваффақиятли адо этиш учун қишлоқ меҳнаткашлари зўр ғайрат билан курашаётганликларини айтдилар.

Йиғилишда шоир **Рамз Бобожон** Тошкент пахтакорларига бағишлаб ёзилган шеърни ўқиб берди.

Шу куни республика кўчма Қизил байроғи кейинги ўн кунликда юқори кўрсаткичга эришган Орджоникидзе районига ҳам топширилди.

Бу ерда область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини топшириш маросими ҳам бўлди. Область кўчма Қизил байроғи Орджоникидзе районига берилди. 2-«Пискент» совхози, Орджоникидзе районидаги «Правда», Оққўрғон районидаги «Озод» колхозларига ҳам областнинг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Йиғилишда Ўзбекистон КП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари **Р. Қ. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Ё. С. Насриддинова** ўртоқлар қатнашдилар.

ТОШКЕНТ БОНГ УРДИ

Тошкентлик пахтакор, эй азиз ўртоқ,
Ғалаба нуридан чеҳрангда ёғду,
Қуёшдай парпирар қўлингда байроқ,
Сенга олқиш ўқир яқин-у, йироқ,
Барака тўйининг дебочаси бу.
Юрт олдида бўлсин доим юзинг оқ!
Тошкент боғларида кезар сулув куз,
Олтин саватларда олтин неъмати,
Саховий куз кўркини қилмоқда кўз-кўз,
Чўғ бўлиб ёнади шохларда анор,
Ишкомда ҳусайни қуёш эмади,
Анжир барг остидан боқар ишвакор.
Зумрад куз-кун бўлиб порлаган фасл,
Меҳнаткаш инсонни, марду майдонни
Меҳнат даласига чорлаган фасл.
Миллион чаноқлардан боқар интизор
Элнинг дурдонаси, умид-армони,
Олтин чаноқларда бутун эътибор.
Тошкент далаларин файзи бир жаҳон,
Улкан хирмонлардан кўкраги баланд.
Ҳуснига рашк этар юлдузли осмон,
Бамисли Чотқолдай пахтамиз тоғи.
Унинг ҳар толаси юракка пайванд,
Далада қайнайди меҳнат булоғи.
Фахр этса арзийди тошкентлик букун,
Дўстлар пойгасида қадами илдам.
Чеҳраси тонготар уфқдай гулгун,
Меҳнатда тобланган, марду-мардона,
Юраги оташли баҳодир, ўктам,
Қарчиғай ботирлар бугун майдонда.
Пайкаллар товланур пайкалга туташ,
Денгиздек чайқалар, чексиз, бепоён.
Пахтакор қалбида ғайрат ва оташ.

Лорсиллар баҳордан бери карталар,
Қўйнида тин олмай ишлайди деҳқон
Ер ҳайдаб кузданоқ неча марталар.
Ҳар карта соҳиби механизатор,
Баҳордан меҳрини сочади ерга,
Ҳар ғўза бошида туриб кузатур,
Машина йўрғалар тиним билмайди,
Деҳқондай ишлайди, ботади терга,
Аммо ўз ишидан кўнгли тўлмайди.
Ҳосилнинг тақдири, дўстим, қўлингда
Ёз ўтди, куз келди-олтин табассум.
Яхши ният билан чиққан йўлингда
Узоқ кечаларда уйқу ҳам унут,
Бекорга ўтмайди ғанимат бир зум.
Мана, ғўзаларнинг сирғаси ёқут.
Ҳар ғўза бошида бўлиб соябон
Ҳар деҳқон ўзини этди сафарбар,
Барқ уриб яшнади кенг пахта майдон.
Деҳқон манглайида дона-дона тер,
Букун ҳар чаноқ жом, лиммо-лимдир зар.
Деҳқон кузакни дер, мўл ҳосилни дер.
Шу мақсадда ҳамма-ҳамма далада,
Шу мақсадда борар тинимсиз кураш.
Ҳосилга ҳосилни қўшар паллада
Ҳар ғўза тупини назарда тутиб,
Азалий одатдир меҳрга ўраш,
Одимлаб борамиз маррадан ўтиб.
Пахта далаларда хирмон ва хирмон,
Машина ҳосилни ҳўплайди жадал.
Пойганинг олдида Бўка, Оққўрғон,
Ўрта Чирчиқ эса худди чароғбон.
Пахтакор ҳосилни тўплайди жадал,
Йигит-қиз пахтазор ичра қаҳрамон.

«Оқ олтин» теради Юқори Чирчиқ,
Шаҳарлик ҳашарчи ҳамкор ва ҳамдам,
Ортда қолмай десанг тонг отарлаб чиқ!
«Правда» колхози етди маррага,
Ғалаба тўйимиз гўё мужассам,
Қуёш акс этгандек кичик заррада.
Тошкентлик пахтакор, эй азиз ўртоқ,
Барака тўйининг дебочаси бу.
Ҳали зўр ғалаба олдда, олға боқ!
Ҳали сўқмоқлар кўп — бирталай синоқ,
Довонлар ошишга келади тўғри,
Шошилсанг йўл яқин, кечиксанг йироқ.
Сенинг ғалабанг бу — эл ғалабаси,
Бир меҳригиёдан олиб куч-мадор,
Бир оҳангда тепар кўкрак қафаси.
Ҳар ерда гуркирар Тошкент нафаси,
Мана теримда ҳам ўзи байроқдор
Жондош, қондошларнинг келар ҳаваси.
Кузак қуёшининг нури нимтатир,
Кўсак кўз очади талпиниб унга.
Шаббода кезади паришонхотир
Пахтазор қўйнида таратиб атир.
Теримчи қалбини солиб тўлқинга
Бири Зуҳро бўлса, бириси Тоҳир.
Шу кеча-кундузда Тошкент бонг урди,
Эй пахтакор дўстлар, отланинг олға!
Бутун республика оёққа турди,
Суръатни жадаллаб ҳужумга юрди,
Қани, олдинга бос, чув! Учқур йўрға!
Тингла ўзбек эли, Тошкент бонг урди!

Рамз БОБОЖОН, Жуманиёз ЖАББОРОВ, Сайёр, НАЗАРМАТ, Эркин ВОҲИДОВ.

«Зангори кема» лочинларига тенглашинг

ЎРТА ЧИРЧИҚ

Икром Тожиматов — Охунбобоев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 74 тонна, кунига 7-8 тонна.

Кўкан Бекенов — Охунбобоев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 67 тонна, кунига 4-5 тонна.

Расулжон Набиев — Охунбобоев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 66 тонна, кунига 7-7,5 тонна.

ОҚҚЎРҒОН

Бегим Эгамқулов — «Озод» колхозининг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 51 тонна, кунига 4 тонна.

Мирғани Ҳасанов — «Озод» колхозининг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 53 тонна, кунига 3-3,2 тонна.

Дўсан Фармонов — «Озод» колхозининг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 61 тонна, кунига 4-4,5 тонна.

Ботир Алихонов — «Озод» колхозининг механик-ҳайдовчиси. Мавсумда 55 тонна, кунига 4-4,5 тонна.

315 минг тонна Тошкент пахтаси учун

МУСОБАҚАДОШ РАЙОНЛАРДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 23 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

ОРЖОНИКИДЗЕ		**КАЛИНИН**
4,12	Бир кунда тайёрланди	3,92
68,30	Мавсум бошидан бери	42,39
5,70	Бир кунлик машина терими	3,41
41,20	Мавсум бошидан бери	20,76
ЎРТА ЧИРЧИҚ		**ЯНГИЙЎЛ**
4,45	Бир кунда тайёрланди	3,56
51,28	Мавсум бошидан бери	33,06
4,96	Бир кунлик машина терими	3,86
51,85	Мавсум бошидан бери	19,52
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ		**ОҚҚЎРҒОН**
4,53	Бир кунда тайёрланди	4,93
49,05	Мавсум бошидан бери	44,56
7,07	Бир кунлик машина терими	6,57
25,20	Мавсум бошидан бери	51,70
БЎКА		**БЕКОБОД**
4,31	Бир кунда тайёрланди	3,78
44,20	Мавсум бошидан бери	31,89
5,39	Бир кунлик машина терими	4,31
45,31	Мавсум бошидан бери	27,94

Область бўйича бир кунда 4,25, мавсум бошидан бери 43,35 процент пахта тайёрланди. Машина билан бир кунда 5,19, мавсум бошидан бери 40,39 процент пахта терилди.

ИЛҒОР САБЗАВОТЧИЛАР

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти ва картошка ҳосилини йиғиштириб олиш ҳамда давлатга сотиш соҳасидаги ишларнинг натижасини кўриб чиқиб, область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини **Ўрта Чирчиқ районига** (район партия комитетининг секретари **Мираҳмедов**, район ижроия комитети раисининг ўринбосари **Ғойназарова**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Ортиқхўжаев** ўртоқлар) беришга қарор қилди. Район иккинчи ўн кунликда сабзавот маҳсулотлари йиғиштириб олиш ва давлатга сотишда 24,5 процент, картошка сотишда 4,3 процент, полиз экинлари маҳсулоти сотишда 20,8 процент ўсишга эришиб, сабзавот сотиш йиллик планини 62,2 процент, картошка сотишни 19,7 процент, полиз экинлари маҳсулоти сотишни 77,7 процент бажаришга муваффақ бўлган.

Байроқ Калинин районидан олиб берилади.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **«Тошкент» наслчилик совхозига** (директори **Русаков**, партия ташкилотининг секретари **Расулов**, ишчилар комитетининг раиси **Каримов** ўртоқлар) берилди.

Байроқ Оржоникидзе районидаги «Хўжакент» совхозидан олиб берилади.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оржоникидзе районидаги **«Октябрь» колхозига** (раиси **Элбўсинов**, партия ташкилотининг секретари **Тўлаганов** ўртоқлар) берилди.

Байроқ шу районидаги «Правда» колхозидан олиб берилади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

23 сентябрда область партия комитетининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди. Пленум КПСС Марказий Комитетининг «Харьков область партия ташкилотининг партияга қабул қилиш ва ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасида йўл қўйган жиддий камчиликлари» ҳақидаги қарори ва область партия ташкилотининг вазифалари масаласини муҳокама қилди.

Бу масала юзасидан область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. А. Абдураззоқов доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари Н. Қирғизбоев, Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари М. Муллаев, «Алмаликсвинецстрой» тресги партия комитетининг секретари М. А. Николаева, Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари И. К. Хуснуддинов, «Қорасув» совхози партия комитетининг секретари М. Ёқубова, Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи партия комитетининг секретари К. Г. Гнездилов, Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. Муҳамедов, Политехника институти партия комитетининг секретари Я. П. Абрамян ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленумда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари ўртоқ В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади. Пленум ишида КПСС Марказий Комитетининг инструктори В. Е. Яковлев иштирок этди. Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Пленум Тошкент область XIV партия конференциясини шу йил 21 декабрда чақиришга қарор қилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетида

Пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажариш йўлида бошланган социалистик мусобақада энг яхши кўрсаткичларга эришган ҳашарчи — шаҳар ва район меҳнаткашларини, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг студентларини, ўрта мактаб ўқувчиларини рағбатлантириш мақсадида область партия комитети ва область ижроия комитети ҚАРОР ҚИЛДИЛАР:

колхоз ва совхозларда пахта теримда қатнашаётган олий ва ўрта ўқув юртлари учун область партия комитети ва ижроия комитетининг **кўчма Қизил байроғи** таъсис этилсин;

район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари зиммасига пахта йиғим-теримида қатнашаётган ўрта мактаб ўқувчиларининг социалистик мусобақалари натижаларини кўриб чиқиб, ҳар ўн кунда бериб бориш учун кўчма Қизил байроқ таъсис этиш мажбурияти топширилди;

область қишлоқ хўжалиги бошқармасига, область совхозлар тресги, район партия ва ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига йиғим-теримда намуна кўрсатаётган шаҳарликлар, олий ўқув юрти ва техникумларнинг студентлари, мактаб ўқувчиларини моддий жиҳатдан рағбатлантириб туриш масаласини ҳал қилиш вазифаси юклатилди.

ЮТУҚЛАР СОЯСИДАГИ КАМЧИЛИКЛАР

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Завод партия комитетининг секретари ўрток К. Гиниздилев ҳисобот даврида қилинган ишлар ҳақида ахборот берди.

Ҳисобот даврида завод коммунистлари — инженер-техник ходимлар, ишчиларнинг куч ва ғайрати коллектив олдида турган муҳим вазифаларни ўз вақтида бажаришга сафарбар этилди. Бу соҳада бирмунча ишлар қилинди. Кўпгина ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу белгиланган планларнинг бажарилишида катта роль ўйнади. Заводда саккиз ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани муваффақиятли адо этилди. Мамлакатга пландан ташқари бир неча юз минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Аммо завод партия комитети мавжуд резерв ва ички имкониятларни ишга солишга раҳбарлик қилишда катта камчиликларга йўл қўйди. Масалан, энг йирик ва катта цехлардан бири — пўлат қуйиш цехи ҳамон қолоқлигича қолиб келмоқда. Цехда маҳсулот ишлаб чиқариш бир меъёрда эмас, бракка йўл қўйиляпти. Шу туфайли корхона катта зиён кўрмоқда.

Завод партия комитети маҳсулотнинг барча турлари бўйича давлат планларининг бажарилишини таъминлаш учун кураш олиб бормади. Бу ишга коллективнинг куч ва ғайрати сафарбар этилмади. Шунинг учун ҳам завод товар маҳсулоти бўйича саккиз ойлик планни бажара олмади. Планда белгиланганидан тўртта тепловоз кам ремонт қилинди.

— Докладчи, — деди музокарада сўзга чиққан пўлат қуйиш цехининг старший мастери ўрток С. Мун, — бизнинг цехимиз ишини танқид қилиб ўтди. Тўғри, бизнинг цех уч ойдан буён планни бажаролмай келади. Бунинг сабаби нимада? Ишчиларнинг ёмон меҳнат қилаётганлигидами? Йўқ, гап шундаки, цехга керакли хомашёлар ўз вақтида етказиб берилмайди. Мавжуд техника ва ускуналар арзимаган сабабларга кўра уч-тўрт кунлаб бекор туриб қолади. Буни маъмурият билмайди дейсизми? Улар билишади-ю, лекин қўлларидан келган ёрдамни кўрсатишмайди.

Завод техника контроли бўлимининг старший инженери ўрток Б. Жданов маҳсулот сифати ҳақида гапирди.

— Биз, — деди у, — ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида ҳам заводнинг бир меъёрда ишлаши ҳақида кўп гапирган эдик. Бугун ҳам ана шу ҳақда гапиришга тўғри келади. Нега деганда маҳсулот сифати кўп жиҳатдан завод цехи участкаларида ишнинг бир меъёрда йўлга қўйилишига боғлиқдир. Шошма-шошарлик билан иш қилар эканмиз, унда сифат ҳақида гапиришнинг ҳам хожати йўқ. Ваҳоланки, бизда кейинги пайтда штурмчилик борган сари кучайди. Мана бир мисол. Августнинг 18 кунда 16 та ТЭ—3 тепловоз ремонтдан чиқарилган бўлса, қолган 6 кун ичида ҳам ана шунча тепловоз ремонт қилинди. Ўз ўзидан маълумки, кейинги ремонт қилинган тепловозлар ҳар жиҳатдан талабга жавоб бермайди. Бундай камчиликка чек қўйиш керак.

Завод партия комитети ҳузуридаги партия-давлат контроли комитетининг раиси ўрток П. Саакянц ҳам Ждановнинг гапларини мисоллар билан қўллаб-қувватлади. Шунингдек, у завод партия комитети ўз иш фаолиятида партиявий-ташкилий сиёсий ишларни кучайтиришга ҳам яхши эътибор бермаётганлигини танқид қилди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Партия комитети белгиланган тадбирларни амалга оширишда бошланғич партия ташкилотларига суянмайди, улар билан яқиндан алоқа боғламайди. Шу туфайли ҳам цех партия ташкилотларида йиғилишлар ўз вақтида ўтказилмаган.

Заводда меҳнат қилаётганларнинг 60 процентини ёшлар ташкил этади. Лекин улар ўртасида тарбиявий ишлар бўш. Завод ҳузуридаги ишчи-ёшлар ётоқхонасида 400 дан ортиқ ёш авлод истиқомат қилади. Лекин уларнинг ишдан сўнг маданий-маиший ҳордиқ чиқариши учун ҳамма шароитлар яратиб берилмаган. Маданий-маиший комиссия фаолиятсизлик қилмоқда. Партия комитетининг секретари Гиниздилев ва завод директори Тадулевич ўртоқлар ётоқхонада деярли бўлмайдилар, у ердаги аҳволдан вақти-вақтида хабар олиб турмайдилар.

Йиғилишда музокарага чиққан чўян қуйиш цехининг ишчиси А. Султонмуродов, йўллар министрлигига қарашли конструкторлик бюросининг бошлиғи П. Широкий, темирйўл цехининг ишчиси Н. Горбатов ва бошқа ўртоқлар завод партия ташкилоти ва маъмурият ишидаги ана шу сингари камчиликларни очиб ташладилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида завод партия комитетининг янги составн сайланди.

Ж. МАҲМУДОВ.

Чилонзор массиви тобора кенгайиб бормоқда. Янги-янги кўчалар бунёд этилмоқда. Бинокорлар билак кучи, ақл заковати билан қад кўтараётган ҳашаматли иморатлар массив ҳуснини янада очаётир, уни кўркам қилмоқда. Суратда: Қатортол кўчаси.

Л. Глауберзон фотоси.

ҚИШЛОҚДА ОММАВИЙ-СИЁСИЙ ИШ

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш бўйича муҳим тадбирларни белгилади. Шу билан бир қаторда Пленум оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишни бундан буён ҳам яхшилаш, қишлоқ аҳолисига юксак маданий-маиший шароит яратиш масалаларига ҳам алоҳида эътибор берди.

Ҳозирги вақтда областимиз колхоз ва совхозларида 174 бошланғич партия ташкилоти бўлиб, уларда 14 мингдан ортиқ коммунист бирлашган. Агитколлективлар составида 21 минг сиёсий ташкилотчи, агитатор ва пропагандист иш олиб бораяпти. Улар қишлоқ меҳнаткашларига партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалиги соҳасида белгилаган тадбирларининг моҳиятини батафсил тушунтириб, бу тадбирларни амалга ошириш учун оммани сафарбар қиляптилар.

Кейинги вақтда қишлоқ партия ташкилотлари ташкилотчилик ва тарбия соҳаларида катта тажриба тўпладилар. Уларнинг кундалик фаолияти жараёнида кўпгина таъсирчан усул ва шакллар вужудга келди. Қишлоқ хўжалик билимлари университети, илғор меҳнат усуллари мактаби, иқтисодий конференция, иқтисодий анализ кечалари ва агитаторлар куни шулар жумласидандир. Механизациялашган звено аъзолари йиғилишларида социалистик мусобақа якунларини кундалик муҳокама қилиш, ҳар квартал ва йил охирида колхоз правлениеларининг дала меҳнаткашлари олдида ҳисоб бериши ва ҳоказолар одат тусига кириб бораётир. Оммавий-сиёсий ишнинг ана шундай шакллари колхозчилар ва совхоз ишчиларининг меҳнат активлигини оширишда самарали натижалар берди. Ҳозирги кунда далаларда етиштирилган мўл пахта ҳосили бунинг далили бўла олади.

2-«Оққўрғон» совхозида В. А. Тюпко ташаббуси билан дастлабки 17 механизациялашган звено тузилган вақтдан бери орадан уч йилдан кўпроқ вақт ўтди. Қишлоқ партия ташкилотлари меҳнатни ташкил қилишнинг бундай усулига тўғри баҳо бериб, унинг ердан фойдаланишда эгасизликни йўқотишда, дала меҳнаткашларининг маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришдаги моддий фаровонлигини оширишда, дала ишларининг ўз вақтида ва сифатли бажарилишида, меҳнат унумдорлигини ошириб, маҳсулот таннархини камайтиришда муҳим омил эканлигини тушуниб олдилар. Натижада бу ҳаётий ташаббус кенг қанот ёйди. Агар 1964 йилда областимизда ички хўжалик ҳисобига асосланган 2687 та шундай звено ишлаган бўлса, ҳозирги вақтда улар сони 3900 тага етди. Бу янги ташкилий усулнинг самараларини эндиликда ҳамма ерда кўриш мумкин.

Яқинда область партия комитети комплекс механизациялашган звеноларнинг уч йиллик иш тажрибасини умумлаштириш ва уни кенг ёйиш мақсадида илмий-ишлаб чиқариш конференциясини ўтказди. «Механизациялашган звенолар — пахтачиликда меҳнатни ташкил қилишнинг прогрессив формаси» деб аталган ушбу йиғин мазкур звенолар тўғрисида тавсиянома ва низом қабул қилди.

Партия ташкилотлари қишлоқда сиёсий агитациянинг турли шакл ва усулларини ҳам такомиллаштиряптилар. Кўпгина колхоз ва совхозларда кўргазмали агитация воситалари — плакат, шиор, чақириқ, варақа, диаграмма, панно, «молния» ва ҳоказолардан яхши фойдаланаётирлар. Кўргазмали агитациянинг қиммати шундаки, у дала меҳнаткашларига партия ва ҳукуматимиз қарорларини ўз вақтида тушунтириш, ҳар бир фойдали ташаббусни дарҳол пайқаб, уни кенг ёйиш имконини беради.

Масалан, Юқори Чирчиқ ва Янгийўл районн колхозларида звено, бригада майдонлари чегараларида унча катта бўлмаган тахтачалар, колхозларга кира бериш жойларида эса, шчитлар ўрнатилган бўлиб, уларда ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг иш ва ютуқлари рақамларда кўрсатиб қўйилган. Бундай оддий кўргазмалар ҳали ҳам айрим хўжаликларда сақланиб қолган сербўёқ, лекин мазмунсиз катта-катта паннолардан афзалдир.

Ундан ташқари, қатор колхозларда пахта йиғим-терими даврида илғор звено, механизатор ёки шоферга кўчма вимпеллар таъсис қилиш, мукофот ва мақтов ёрлиқлари билан тақдирлаш ҳам яхши самара беряпти. Бунда энг юқори иш кўрсаткичларига эришган колхозчилар номи ҳурмат китобига ёзиб қўйилади, маҳаллий радио орқали уларнинг ишлари кенг ёритилади. Ўрта Чирчиқдаги «Коммунизм», «Северный маяк», Янгийўлдаги Охунбобоев номли ва С. Раҳимов номли, Оққўрғондаги «Ленинобод» колхозларида шундай қилиняпти.

Колхозчи ва совхоз ишчиларининг даладаги меҳнатдан сўнг ҳордиқ чиқаришини яхши ташкил этиш, бунда чиройли безатилган ва керакли нарсаларнинг ҳаммаси билан жиҳозланган дала шийпонларининг бўлиши айниқса муҳимдир. Дала шийпони ҳар бир дала меҳнаткашининг маданий дам оладиган жойига, унинг иккинчи уйига айланиши лозим.

Янгийўлдаги Карл Маркс номли, Оққўрғондаги Войтинцев номли, Ўрта Чирчиқдаги «Полярная звезда», Юқори Чирчиқдаги «Политотдел» колхозлари партия ташкилотларининг дала шийпонларини тартибга солиш борасидаги иши диққатга сазовор. Бу хўжаликлардаги шийпонларнинг кўпчилиги ёруғ ва қулай биноларга жойлашган. Қизил бурчакларда эса марказий, республика, область ва район газета ва журналларининг янги сонлари доимо бор. Кўчма кутубхона, шахмат-шашка, радио колхозчилар хизматида. Янгийўлдаги Ленин номли, Охунбобоев номли, Оққўрғондаги «Ленинобод», Юқори Чирчиқдаги «Правда» колхозларида эса мавсумий болалар боғча ва яслилари намунали ташкил этилган. Дала шийпонларига автолавкалар қатнаб туради.

Лекин айрим хўжаликларда дала шийпонларига бепарволик билан қарашга одатланиб қолганлар. Янгийўл районидаги Калинин номли, Энгельс номли, Бекобод районидаги «Победа» колхози ва «Чаноқ» совхозидаги айрим бригадаларда дала шийпони йўқ, уларга иссиқ овқат ўз вақтида келтирилмайди. Мавжуд дала шийпонлари яхши жиҳозланмаган, мавсумий болалар муассасаси ташкил этилмаган. Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоздаги дала шийпонларининг кўпи талабга тўла жавоб бермайди. Шийпонларнинг деворлари кўчиб кетган, эскириб қолган шиорлар чанг босиб ётибди, радио, газета, журнал ёки кўчма кутубхонадан ном-нишон ҳам йўқ. Колхозчиларнинг уйлари яқин, деган баҳона билан иссиқ овқат келтирилмайди. Мавсумий болалар боғчаси ёки яслиси ҳам йўқ. Ўрта Чирчиқдаги «Ленин йўли» колхозидаги аҳвол ҳам бундан яхши эмас.

Китобнинг кишилар ҳаётидаги катта аҳамияти ҳаммага маълум. Бироқ бу оддий ҳақиқатни тушунмаётганлар йўқ эмас. Масалан, Оққўрғондаги Навоий номли, Янгийўлдаги «Ленинград», «Москва» колхозларидаги кутубхоналар ҳамда китоб фонди ачинарли аҳволга тушиб қолган. Уларда китоблар тартиб билан териб қўйилмаган. Кўчма кутубхоналар дала шийпонларига юбориб турилмайди. Кутубхоналарнинг ноқулай, кўримсиз биноларга жойлашганлиги туфайли кечқурунлари бу ерда деярли ҳеч ким бўлмайди. Бу камчиликларнинг ҳаммаси дала меҳнаткашлари кундалик иши ва турмуши учун қанчалик салбий таъсир кўрсатиши турган гап.

Кўпгина қишлоқ партия ташкилотлари бу йил дала шийпонларида болалар яслиси ва майдончаларини ташкил этиш, уларни жиҳозлаш соҳасида анча иш қилдилар. Аммо уларнинг айрим қисми ҳанузгача яхши бино, зарур тарбиячилар, шунингдек бошқа керакли жиҳозларга эга эмас. Партия ташкилотлари меҳнаткашларга зарур маданий-маиший шароит яратишда бу муҳим соҳага ҳам етарлича аҳамият беришлари лозим.

Ленин, сиёсий иш кўпроқ жонли, кундалик, оддий ишдан иборат бўлмоғи зарур, деб таълим берган эди. Ҳақиқатан, ишлаб чиқариш соҳасида ҳам, тарбия соҳасида ҳам ҳар бир ишга конкрет, шу иш нуқтаи назаридан ёндошиш зарур. Оммага яқиндан ёндошиш — партия ташкилотлари, барча агитаторларнинг диққат марказида туриши керак.

Партия ва ҳукуматимиз қарорларини оммага кенг тушунтириш, меҳнатни ташкил қилишда агитаторнинг роли катта. Агитаторлар ишининг муваффақиятини партия ташкилотларининг доимий раҳбарлиги, ҳар тарафлама ёрдами таъминлайди. «Полярная звезда» колхозидаги партия ташкилоти бу соҳага катта эътибор беряпти. Бу ерда агитаторларнинг иш тажрибалари ойлик семинарларда муҳокама қилинади. Улар учун ижтимоий-сиёсий темаларда лекциялар ўқилиб, кўрсатмалар бериб турилади. Агитаторлар кенгаши ҳам тузилган бўлиб, у колхоздаги бутун агитация ишини бошқариб туради.

Оммавий-сиёсий иш натижалари меҳнат ва жамоат активлигида, меҳнат унумдорлигининг ўсишида, меҳнатга ва турмушга коммунистик муносабатда бўлишда намоён бўлади. Шу боисдан ҳам тарбия ишида газета ўқиш, унда-бунда суҳбат ёки лекция ўқиш, номига «жанговар варақа» чиқариш билан чекланиш асло мумкин эмас.

Агитаторнинг ўзи ҳам ҳар бир ишда намуна бўлиши лозим. Партия ташкилотлари энг илғор, тайёргарлиги яхши бўлган коммунистларни, комсомол ва жамоатчиларни агитаторлик ишига кенг жалб қилишлари айниқса муҳимдир. Лекция ёки суҳбат ўтказишда хўжаликнинг раҳбар ходимлари ҳам бевосита қатнашишлари керак.

Кўргазмали агитацияга доимо раҳбарлик қилиш, «Жанговар варақа», «Молния» ва деворий газеталарни мунтазам чиқариб туриш, социалистик мусобақага ўз вақтида якун ясаш, энг илғор механизатор, пахта териш машиналари ҳайдовчиларга вимпел ва мукофотлар топшириш, барча колхозчи ва совхоз ишчиларини кундалик иш нормаларининг бажарилиши ҳақида хабардор қилиб туриш, мусобақанинг таъсирли бўлишига эътибор бериш — буларнинг ҳаммаси партия ташкилотининг жонажон иши бўлмоғи зарур.

Сиёсий агитациянинг кучи — партия раҳбарлигидадир. Оммавий-сиёсий ишда партия раҳбарлигини янада яхшилаш, шу билан бирга унинг мазмуни, шакл ва усулларини ҳам доимо такомиллаштира бориш, ленинча услубни эгаллаш, кундалик ҳаётни яхши билиш, коммунистик қурилиш вазифаларни ҳал қилишдаги таъсирчанликни ошириш катта аҳамиятга эгадир.

Т. САЛОҲИДДИНОВ,
область партия комитети лекторлар группасининг раҳбари.

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Маданият» колхозида меҳнатга ҳақ тўлаш жуда яхши йўлга қўйилган. Ҳар беш кунликда колхозчиларга даланинг ўзида аванс пули бериб борилаяпти.

ОҚҚЎРҒОН районидаги Алимкент сельпоси коллективининг пахтакорларга кўрсатаётган хизмати ҳам мақтовга лойиқ. Учта автолавка кунаро пахта далаларида бўлади, колхозчиларнинг эҳтиёжлари учун зарур бўлган буюмлар сотилади. Коллектив Войтенцов номли колхознинг 3-участкасини оталикка олган.

Суратларда: (чапда) «Маданият» колхозининг кассири ўрток Раҳмон Эгамбердиев моҳир теримчи Дилбар Эгамбердиевага беш кунликда терган пахтаси учун даланинг ўзида 75 сўм ҳақ тўлаяпти. Ўнгдаги суратда Алимкент сельпосида ташкил этилган махсус магазинда савдо пайтини кўриб турибсиз.

Қ. Розиқов,
В. Кожевников,
ва Б. Фомичев фотолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

МЕҲНАТ ВА ҲОРДИҚ

Баракали меҳнат куни оҳирлаяпти. Чевар теримчилар қанорлардаги пахталарини торттириб бўлиб энди уйга қайтишаётган эди ҳамки кимдир бугун дала шийпонида кинофильм намойиш қилинишини айтиб қолди. Ҳамма шийпон томон йўл олди. «Маҳаллада дув-дув гап» фильмини колхозчилар мириқиб томоша қилишди.

Калинин район маданият бўлими пахтакорларга маданий хизматни янада яхшилаш мақсадида колхозлараро кўчма киноустановка ташкил этди. Бу киноустановкалар билан райондаги Свердлов номли, «Партия XIX съезди», «Ленинизм», Фрунзе номли, Жданов номли ва бошқа колхозларда «Чангда қолган гул», «Ер-ер», «ЧК ходими», «Ганга ва Жамна», «Туманда отилган ўқ», «Ленин йўлланмаси билан» каби ўнлаб фильмлар намойиш қилинди.

Шунингдек, район колхозчилари ўртасида М. Собиров, Қ. Умаров, Т. Яхъёев, М. Тўраев сингари агитаторлар турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказиб туришибди.

Қ. СОБИРОВ.

КУН ТАРТИБИДА ПАХТАЧИЛИК ПРОБЛЕМАЛАРИ

Пахтачилик техникаси ва технологиясини комплекс ривожлантиришга бағишланиб 21 сентябрда Тошкентда очилган республикалараро кенгашда Россия Федерацияси Ўзбекистон, Қирғизистон, Озарбайжон, Тожикистон, Туркманистон олимлари, конструкторлари, агрономлари, машинасозлари қатнашмоқда. Улар уч кун мобайнида етти йиллик мобайнидаги илмий-тадқиқот ва тажриба — конструкторлик ишларининг натижаларини муҳокама қиладилар, 1966-1970 йиллардаги илмий-тадқиқот ишлари планини координациялаш лойиҳасини кўриб чиқадилар, пахта етиштириш техникаси ва методларини такомиллаштириш истиқболларини белгилаб оладилар.

Кенгашни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг илмий-тадқиқот ишларини координациялаш Давлат Комитети («Пахтачилик техникаси ва технологиясини комплекс ривожлантириш» проблемаси билан шуғулланувчи республикалараро илмий кенгашга раҳбарлик қилиш шу комитет зиммасига юклатилди) ва машинасозлар илмий-техника жамиятининг Ўзбекистон Республика правлениеси ташкил этди. (ЎзТАГ).

ЗАФАР ҚУЧАЁТГАНЛАР

Яқинда Оққўрғон районидаги «Озод» колхозига бордик. Колхоз раиси Боқижон ака билан дала айланар эканмиз, у қолоқлиқ доғини сидириб ташлаган ҳамқишлоқлари, касбкорини жондилидан севган деҳқонлар ҳақида самимият билан сўзларди. Кечаги шофер, бугунги «зангори кема» капитани ҳамда звено бошлиғи Бегим Эгамқулов звеноси иши билан танишсаларингиз чакки бўлмасди, деб қолди.

Бир-бирига туташ далалардан ўтиб, Бегим звеносига етдик. У ерда қизиқ бир воқеа ҳақида гапириб беришди.

...Эрта баҳор. Правление аъзолари йиғилиб режа тузишаётган эди. Колхоз агрономи Худойберди ака хўжалик ҳисобида ишлайдиган звеноларни кўпайтириш лозим, деб қолди. Бунақа звеноларга ишчан механизаторлар бошчилик қилиши лозим дейишди. Қани, яна ким бор ишончни оқлайдиган азаматлардан, деб турилганда эшикдан Бегим кириб келиб қолди.

— Келинг, — деди партком Аширмат Аҳмедов унга юзланиб.

— Илтимос билан келувдим, — жавоб қилди. Бегим. Марҳамат, гапиринг, ишораси билдирилгандан кейин у давом этди, — агар рози бўлсанглар тюпкочи звено тузмоқчи эдик...

Ўтирганлар бир-бирларига «нима қиламиз» дегандек қараб қўйишди.

Уларнинг қарашида маъно бор эди. Кўз кўрганин кўнгил тилайди. Техника жиловини маҳкам тутган бу уддабурро йигитнинг кўнглида катта мақсад орзуси қанот ёзибди. Қалби ўша томон чорлабди, пахта кишиси бўлгуси келибди. Битмас ишнинг бошига — ботир келар қошига...

Кеч. Салқин шабада эсиб турибди. Қуёш оғиб боради. Борлиқ сукунатда. Фақат узоқдан агрегатнинг овози қулоққа чалинади, эгатларга таралган сув шилдираб оқади, дала посбонининг қораси кўзга элас-элас ташланади. Дала илгаригидек гавжум эмас. Ҳов анави пайкал ўртасида уч нафар киши нима биландир машғул. Қўшни картада эса елкасига кетмон ташлаган мўйсафид тракторчига нимадир уқтирарди.

— Танимассиз,—деди раис ўнг қўлини пешонасига соябон қилганча ўша томонга тикилиб. — У киши Бегимнинг отаси Эгамқул ака. Ёши олтмишларда бўлса ҳам иши қирчиллама йигитлардан қолишмайди. У шу колхозни тузганлардан бири. Олдин раис бўлди, бригадирлик қилди, мана йигирма йилдирки сувчи. Унинг сувчиликдаги тажрибаси бир катта китоб.

— Қалай, янги касбнинг нашъаси, — сўраймиз ундан.

У кулиб қўйди. Демак, касбидан мамнун. Унинг ҳозир эс-ёди бошқа нарсада. Поёнсиз далалардаги мўл ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш билан банд.

Звенога қарашли қирқ гектар пайкалга назар ташласангиз кўзингиз қамашади. Ҳосил шиғил, бўлиқ кўсаклар чирой очяпти. Ана шу ерда деҳқончилик қилган азаматлар атиги 8 киши. Улар ҳосилдорликни 30 центнерга етказиб, киши ҳисобига камида 150 центнердан арзон ва аъло сифатли пахта топширишмоқчи.

Колхоздаги механик-ҳайдовчилар дарғаси Бегим ўз машинаси билан бир юз энлик тонна «оқ олтин» термоқчи.

Бегим звеноси катта маъракага ҳозирлик кўрди. Шу сабабли ҳам унинг иши борган сари баракали бўляпти. «Зангори кема»нинг иш унумдорлигини ошириб, кунига бункердан 5—6 тоннадан «оқ олтин» тўкяпти.

Интилганга толе ёр, дейдилар. Биз ҳам кечаги шофер, бугун донгдор звено бошлиғи Бегим Эгамқулов ва унинг дўстларига меҳнатда янги зафарлар тилаймиз.

Мақсад МУСАЕВ,
Оққўрғон районидаги «Озод» колхози.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ
Бўрдоқичилик пунктида

Мухбиримиз қорамолларни бўрдоқига боқиш Тошкент Марказий базасининг директори Саидолим Аъзамхўжаев билан суҳбатлашди. У мухбиримизга қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Коллективимиз бу йил катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Бир минг саккиз юздан ортиқ бош йирик шохли қорамол, 52 мингдан ортиқ бош майда шохли молларни бўрдоқига боқдик. Юқори даражада семиртириш планимизни 125 процентдан ошириб бажардик. Натижада молларни семиртириш ҳисобига давлатга пландаги 4500 центнер ўрнига 4900 центнер гўшт топширдик.

Эришилган бу ютуқда бригадирларимиз, молбоқарларимиз, зоотехник ва ветеринария врачларимизнинг, коллективимиз ҳар бир аъзосининг муносиб ҳиссаси бор.

Кўпгина бригадирларимиз, молбоқарларимиз бу соҳада, айниқса юқори кўрсаткичларга эришдилар. Мана, йирик шохли қорамолларни бўрдоқига боқиш бўйича бригадир ўрток М. Н. Григорьевани олиб кўрайлик. У 9 ой мобайнида 1170 қорамолни бўрдоқига боқиб берди. Планга кўра бу аёл ҳар бир бош молни 57 кун ичида боқиб, 37 килограмм семиртириши керак эди. Лекин у боққан ҳар бир бош молнинг тирик вазнига 49 кун ичида 43 килограмм қўшилди. Яъни моллар бир кун ичида 650 грамм ўрнига 820 граммдан семирди. Шу билан бирга у кўплаб миқдорда озуқа бирлигини ҳам тежаб қолишга эришди. Ўрток Григорьева молларни юқори даражада семиртириш планини эса 150 процентга етказиб бажарди.

Қўйларни бўрдоқига боқиш бўйича бригадир ўрток Мурод Қосимов ҳам коллективимиз ҳурматига лойиқ ишламоқда. У 9 ой давомида 2170 бош қўйни бўрдоқига боқиб давлатга топширди. Ўрток Қосимов боқимидаги ҳар бир бош қўй планга мувофиқ 60 кун ичида 5 килограммдан семириши керак эди. У эса қўйларни 57 кунда 7 килограмм 900 граммдан семирди. Бир кунлик семириш ҳар бир бош қўйда кўзда тутилганига қараганда қарийб икки баравар зиёд бўлди.

Бригадир ўрток Қудрат Иброҳимов ҳам 12160 бош қўйни бўрдоқига боқиб, давлатга топширишда ҳамкасб ўртоқлари сингари юқори кўрсаткичларга эришди. Бригадирларимиздан Фаттоҳ Зиёвиддинов, Мансур Кўчқоров, Маҳамад Очилов ўртоқларни ҳам шулар қаторида кўрсатиш мумкин.

Шуни айтиш керакки, базамиз коллективи эришаётган ютуқларда молларни бевосита боқаётган молбоқарларимизнинг меҳнати айниқса, ҳурматга сазовордир. Алоҳида намуна кўрсатиб ишлаётган молбоқарлардан Усмонов, Тожибоев, Умаров, Пўлатов, Тўлаганов ўртоқларнинг номини ҳамиша ҳурмат билан тилга оламиз.

Коллективимиз мавжуд имкониятларни ҳисобга олиб, йиллик планни 7 ноябрга бажариш ва тўртинчи квартал охирида пландан ташқари давлатга 600 центнер сермой гўшт етказиб бериш мажбуриятини олди.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон милициясининг ходимларидан бир группаси хизмат бурчини намунали адо этганлиги ва жамоат тартибини сақлашдаги хизматлари учун Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан мукофотланган эди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насриддинова 21 сентябрда уларга ҳукумат мукофотларини топширди.

Учинчи ранг милиция комиссари А. С. Слонецкий, милиция лейтенанти Н. Муллабеков мукофотланганлар номидан гапириб, ўз меҳнатларига юксак баҳо берганлиги учун Совет Ҳукуматига астойдил миннатдорчилик билдирдилар. Ватан ишончини оқлаш учун бутун куч-қувватимизни сарфлаймиз, деб ваъда бердилар.

Ё. С. Насриддинова милиция ходимларини олий мукофотлар билан самимий табриклаб, уларнинг социалистик ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнатларида янги-янги ютуқлар тилади.

(ЎзТАГ).

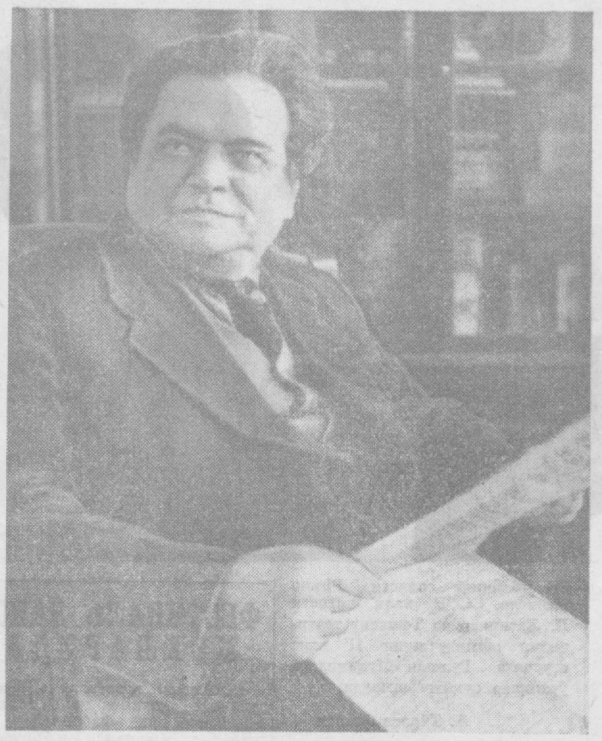

УЛКАН АДИБ

ТЎРТЛИКЛАР

ОЙБЕК

Тарих ва фалсафа чуқур, мураккаб,
Ҳаёт машъалидир ҳақиқат, чин гап.
Ижоднинг булоғи тинимсиз оқсин:
Минг сир бор тупроқда олсангиз бир кап.

Сирли йўллар босиб кезаман осмон,
Ўйлайман, ўйлайман, сира билмайман.
Осмонга сепилган олтиндан сомон,
Ҳақиқат нимадир, ўйлайман ҳамон...

Ўтирур супада, қўлида китоб,
Хаёли кенг дарё, ёрим офитоб...
«Оламнинг сири — дер — илм, маърифат»,
«Танбур, май — коинот!» — қилдим мен хитоб.

Ўзбек совет адабиётининг отахони, буюк олим, жамоат арбоби Мусо Тошмуҳаммад ўғли ОЙБЕК 60 ёшга тўлди.

ФАН АРБОБИ

Севимли шоир ва ёзувчимиз Ойбек 60 ёшга тўлди. Сермаҳсул адибимизнинг асарлари китобхонлар қалбидан мустаҳкам ўрин олди. Унинг «Қутлуғ қон», «Навоий» номли романлари совет адабиётининг бой мероси бўлиб қолди.

Биз Ойбекни йирик фан арбоби сифатида ҳам яхши биламиз. У жуда кўп илмий асарларнинг авторидир.

Ҳурматли адибимизнинг илм-фан соҳасидаги самарали меҳнатлари муносиб тақдирланди. У Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига академик қилиб сайланди.

Ҳозир Ойбек «Ўзбек тили ва адабиёти» номли илмий журналга муҳаррирлик қилмоқда. Бугун юбилей кунида қадрдон адибимиз Ойбекни қизғин қутлаймиз ва унга узоқ умр, янги ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Т. ҚОРИ-НИЁЗОВ,
академик.

АДАБИЁТИМИЗ ФАХРИ

Адабиёт ҳар бир халқнинг маънавий бойлигидир. Ўзбек адабиёти халқимизнинг фикр ва туйғуларини ўзида жам қилган бир хазина бўлиб, жуда қадимий ва айни вақтда навқирон. Халқ оғзаки ижодининг гавҳар асарлари адабиётимизнинг қадимийлигидан ёрқин далолат беради. Навқиронлигининг сабаби эса шундаки, ўзбек адабиёти ўзининг энг юксак этапига, шаклан миллий, мазмунан социалистик ҳолатига кўчганига ярим аср ҳам бўлгани йўқ. Аммо бу ярим аср — социалистик реализм ижодий методи адабиётимизда гегемон бўлиб қолгандан буёнги давр — тараққиёт этапи ўз мазмунига кўра кўп асрлар хизматини ўтайди. Чунки, бу даврда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий Садриддин Айний, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Уйғун, Абдулла Қаҳҳор, Комил Яшин, Шароф Рашидов, Зулфия, Миртемир, Шайхзода ва бошқа ўнлаб моҳир ёзувчиларимизнинг баракали ва мазмундор ижоди туфайли янги ўзбек совет адабиёти шаклланди ва унинг жаҳон миқёсидаги обрўи беқиёс ортди.

Адабиётимизнинг оламшумул аҳамиятини бойитган улкан сўз санъаткорларидан бири — олмосдек кўп қиррали истеъдод соҳиби Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбекдир.

Ойбекнинг ҳаёт йўли унга тенгқур бўлган авлод учун ғоят характерлидир. Ойбек 1905 йилнинг 10 январида Тошкентнинг Эски шаҳарида ҳунармандтўқувчи оиласида туғилган.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси башарият тарихида янги давр очди, инсоният тақдирини бахт томон буриб юборди. Кўпчилик қаторида ана шу бахт нуридан баҳраманд бўлган Мусо Тошмуҳаммедов ҳам совет мактабида ғайрат ва илҳом билан таълим ола бошлади.

1925—1935 йилларда Ойбек икки соҳада машғул эди. Бу ҳақда адиб автобиографиясида шундай ёзади:

«1925 йили йигирма ёшимда педагогика техникумини тамомлаб, Ўрта Осиё Давлат университети (САГУ) Ижтимоий фанлар факультетининг иқтисод бўлимига кирдим. 1927 йилда Ленинград Халқ хўжалиги институтига ўтдим. Ўша вақтда биз, ёшларни улуғ революция бешиги бўлган Россия ўзига тортар эди, рус тилини ўрганишни истар эдим. 1930 йили олий ўқув юртини тамомлаб, САГУнинг иқтисод факультетида сиёсий иқтисод ва марксизм-ленинизм асослари курсларини ўқий бошладим. 1932 йилдан 1935 йилгача иқтисод кафедрасида ассистент бўлиб қолдим. Мактабдаёқ шуғуллана бошлаганим — адабиёт мана шу йиллар давомида менинг иккинчи касбим бўлиб қолди.

Бироқ 1935 йилда шундай бир пайт келиб қолдики, мен энди олим — иқтисодчи ва ёзувчиликдан бирини танлаб олишим зарурлигини ҳис эта бошладим. Шунда ҳақиқий орзум — адабиёт эканлигини тушундим».

«Биз ҳаммамиз, — деб давом этади Ойбек автобиографиясида, — ўз ижодимизни революцияга қадар прозаик асарлар деярли бўлмаган ўзбек адабиётида кўп асрлик традицияга эга бўлган поэзиядан бошладик. Совет шоирлари қадимги аруз вазнидан воз кечиб, ажойиб ёзувчимиз, ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода ва бошқа шоирлар томонидан поэзиянинг ҳамма жанрларида тажрибадан ўтказилган фольклордаги халқ қўшиқлари вазни — бармоқ вазнида ёза бошладилар. Мен ҳам бармоқ вазнида ёза бошладим».

Ойбекнинг ана шу тартибда яратган юзлаб поэтик асарлари унинг «Туйғулар», «Кўнгил найлари», «Машъала» каби бир қанча тўпламларидан жой олган ва ўзбек совет поэзиясининг илк тараққиёт этапидан ижобий нишона сифатида ўқувчиларимиз хотирасида сақланиб қолган.

Ойбек ўзбек совет адабиётида поэма жанрини бошлаб берган ва унинг ривожига катта ҳисса қўшган шоирлардан биридир. Унинг «Ўч», «Бахтигул ва Соғиндиқ», «Темирчи Жўра», «Дилбар давр қизи», «Испания қизи», «Ҳамза», «Навоий», «Қизлар» каби поэмалари юқоридаги фикримизнинг яққол далили бўлаолади.

Ойбекнинг адабий истеъдоди айниқса йирик эпик полотноларда ёрқин намоён бўлди. Унинг прозаик асарлари зўр маҳорат билан ёзилган бўлиб, ўзбек совет прозасининг ҳақиқий дурдоналари ҳисобланади.

Талантли адибимизнинг ижоди учун жуда характерли бўлган моментлардан бири шундан иборатки, у ўзбек халқи тарихининг йирик-йирик ва муҳим-муҳим этапларидан ўз асарларига тема танлайди. Агар адибнинг оламга машҳур «Навоий» романи XV аср халқимиз тарихининг мунаввар кўзгуси бўлса, бошқа бир машҳур романи «Қутлуғ қон» 1916 йил миллий озодлик ҳаракатининг ҳаққоний тасвирига бағишланган. Улуғ Ватан уруши ва унда республикамиз мард фарзандларининг иштироки «Қуёш қораймас» романида ўзининг ҳар томонлама кенг бадиий ифодасини топган. Адибнинг «Нур қидириб» повести эса шонли Октябрнинг оламшумул аҳамияти, у Шарқ халқларини, шу жумладан Покистон меҳнаткашларининг ижтимоий онгини уйғотгани ва бу қўшни мамлакат меҳнаткашларининг колониализм ва урушга қарши олиб борган мардонавор курашидан ҳикоя қилади.

Ойбек прозасининг қисқача тематик обзоридан шу нарса маълум бўладики, Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва унинг турли-турли самаралари ёзувчи ижодининг лейтмотивини ташкил этади.

Ойбекнинг прозаик сифатидаги ижоди фақат тарихий темадаги асарлар билан чекланади, деб ўйлаш нотўғри бўлур эди. Чунки, у замонавий темаларда ҳам оператив ижод қилган. Адибнинг «Олтин водийдан шабадалар» романи шу хил асарларидан бир намунадир. «Уруш вайронгарчилигини тиклаш учун, — деб ёзади Ойбек автобиографиясида, — қандай янги катта ишлар талаб қилинди. Жанглардан ҳали нафасни ростлаб олмаган кишилар қандай ғайрат билан ишга киришдилар. Шундай улуғ ишларнинг замондоши ва гувоҳи бўлган ёзувчи бу тўғрида гапирмаслиги мумкинми? Мен шундай ҳиссиёт билан «Олтин водийдан шабадалар» романимни ёздим. Мен Ўктам образи орқали урушдан ўз колхозига қайтиб келган ташаббускор қаҳрамон кишиларимизни кўрсатмоқчи бўлдим».

1963 йилда ёзувчиларга рус ва ўзбек тилларида тақдим этилган «Болалик» повести Ойбекнинг прозаик асарлари ичида алоҳида ўрин тутади. У автобиографик характердаги асар бўлиб, асосан хотиралар формасида ёзилган. Лекин автор баъзан хотиралар доирасидан ташқарига чиқиб, XX аср бошларидаги ва Улуғ Октябрь социалистик революцияси арафасидаги йирик воқеалар ҳақида ҳам кенг ҳикоя қилади. Бу йирик эпик полотнонинг яратилиши адабиётимизда катта воқеадир. «Болалик» повести учун Ойбек ҳақли равишда Ҳамза-Ҳакимзода Ниёзий номидаги республика мукофати лауреати бўлди.

Ойбек фақат публицистик поэзияси ва мазмундор поэмалари, маҳорат билан ёзилган повесть ва романлари билангина эмас, балки таржимонлик фаолияти билан ҳам ўзбек совет адабиётида катта хизматни ўтаган. А. С. Пушкиннинг «Евгений Онегин», М. Ю. Лермонтовнинг «Маскарад» каби классик асарларини В. Г. Белинскийнинг «Поэзиянинг хил ва турларга бўлиниши» мақоласини ва бошқа қатор асарларни ўзбек тилида ўқувчиларга тақдим этган адибнинг бу соҳадаги хизматлари ҳам таҳсинга сазовор.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси Ойбек адабиётимиз тарихи ва ҳозирги замон адабиёти масалаларига бағишланган бир қанча йирик илмий ишлар автори ва катта олимдир.

Ойбек ўзининг салкам қирқ йиллик ижодий фаолияти давомида ўқувчиларини ўнлаб ажойиб асарлар билан хурсанд қилди ва улар қалбида ўзига жўшқин муҳаббат уйғота олди. Ойбек асарлари меҳнаткаш халқ оммасини коммунистик руҳда тарбиялашда кучли восита бўлди. Адибнинг энг яхши асарларидан социалистик реализм ижодий методининг янги-янги намуналари пайдо бўлди ва адабиётимизнинг тематик доирасига ва бадиий диапазонига катта янгиликлар қўшилди. Кекса адибимизнинг кўпгина асарлари рус тилига, қардош халқлар тилларига ва бир қанча чет тилларга таржима қилиниб, совет адабиётининг оламшумул аҳамиятини янада оширишга хизмат қилди.

Ойбекнинг ўзбек совет адабиётига қўшган ҳиссаси буюк. Адабиёт эса, мақоламизнинг бошида айтганимиздек, халқнинг маънавий бойлигидир. Ана шу ҳолни санъаткор Ойбек яхши тушунади, ана шу ҳол унинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшмоқда. Талантли адиб ўзининг ўқувчилар олдидаги масъулияти ва бурчини тўғри тушунган ҳолда автобиографиясида бундай ёзади: «Мазмун жиҳатидан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг биринчи йилларини, яъни 1917 йилдан 1922 йилгача бўлган даврни ўз ичига олган «Улуғ йўл» номли янги романни ёзишга киришдим. Бу ҳақда ҳикоя қилиш — менинг кўпдан ўйлаб юрган орзум.

Халқ ва партия ҳамма вақт менга илҳом ва куч берди ва менинг барча меҳнатим, бутун муҳаббатим умримнинг охиригача халқимники, партиямники, порлоқ келажак — коммунизм қурувчиларникидир».

Лазиз ҚАЮМОВ,
филология фанлари доктори.

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Шу кеча-кундузда республикамиз меҳнаткашлари атоқли адиб, бадиий сўз санъаткори Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек туғилган куннинг 60 йиллигини зўр тантана билан кутиб олмоқдалар. Шу йилнинг 20-21 сентябрида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида ёзувчи ва олим Ойбек юбилейига бағишланган илмий сессия бўлди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице президенти, фалсафа фанлари доктори И. М. Мўминовнинг кириш нутқи билан бошланган илмий сессияда 15 га яқин илмий доклад тингланди. Олмос қиррали санъаткор Ойбекнинг ижодий ва ижтимоий фаолияти рангбаранг ва сермаҳсулдир. Адиб қирқ йилдан зиёдроқ давр ичида адабиётимизнинг турли жанрлари бўйича толмай қалам тебратиб келаётган хассос санъаткордир.

Академиянинг юбилей сессиясида филология фанлари кандидати Ҳомил Ёқубов «Ойбекнинг ижодий йўли» ҳақида доклад қилди.

Маълумки, ёш ўзбек совет адабиётида социалистик реализмнинг қарор топиши ва ривожланиш тарихи ҳам Ойбек ижодий фаолияти билан узвий боғлиқдир. Филология фанлари доктори, адабиётшунос олим Иззат Султоновнинг доклади ана шу масалага бағишланди. Институтнинг старший илмий ходими, филология фанлари кандидати Матёқуб Қўшжонов атоқли адибнинг ёш қаламкашларга мураббийлиги ва эзгу хислатлари ҳақида гапиради. Бадиий сўз устаси Ойбек ўзининг «Навоий» номли машҳур романи билан адабиётимизда чинакам, тарихий роман яратишни бошлаб берувчи, етук тарихий асарлар ижод этувчи романистдир. Бу ҳақда филология фанлари доктори Ҳамид Сулаймонов доклад қилди.

Тил ва адабиёт институтининг илмий ходими ёш адабиётшунос Тўхта Бобоев «Ойбек ва болалар адабиёти», филология фанлари кандидати Охунжон Собиров «Ойбек асарларида фольклор образи ва мотивлари», илмий ходим Мамасодиқ Ҳусаинов «Ойбек публицистикаси» деган темаларда доклад қилдилар.

Ҳ. МАЖИДОВ.

Суратда: шоир Владимир Луговской Ойбекка ўз шеърларидан ўқиб бермоқда.

УМРИ БОҚИЙ АСАРЛАР

Асарлар бўладики, улар асрлаб қаримайди. Давр талабига доимо лаббай деб жавоб бераверади. Ўқиган сари ўқигинг келаверади уларни. Чунки сен бу асарлардан ҳаётнинг икир-чикирларини ўрганасан, халқларимиз тарихи билан танишасан. Буюк адибимиз Ойбек асарларида шундай хислатлар муҳайё.

Ойбек ижоди кўп қиррали. У «Қутлуғ қон», «Навоий», «Олтин водийдан шабадалар», «Улуғ йўл» каби романлар ва қатор фалсафий шеър ҳамда достонлар авторидир. Барча асарлари ҳам биз учун бири-биридан қимматли. Бригадамиздаги 17 кишининг ҳаммаси Ойбек асарлари мухлисларидир. Бўш қолдик дегунча адиб меросига қўл чўзамиз. Асарларини ўқиб, мунозаралар ўтказамиз. Ўзаро уларни муҳокама қиламиз.

Севимли адибимиз Ойбек бугун 60 ёшга тўлди.

Севимли ёзувчимиз, доимо соғ ва саломат бўлинг. Бизга кўплаб умри боқий асарлар ҳадя этаверинг.

А. ИСРОИЛОВ,
«Алмаликсвинецстрой» қурилиш трестига қарашли 3-бошқарма коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи.

ҲАР СЎЗИ ДОНО

Ҳар гулнинг ўзга ҳиди бор деб тўғри айтганлар. Ўзбек совет адабиётининг отаси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи», «Майсаранинг иши» каби драма асарларини ўқиганингда, саҳнада кўрганингда қанчалик чуқур таассурот олсанг, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Уйғун каби машҳур шоирларимизнинг шеър ва ғазаллари юракка бир олам завқ бағишласа, улкан адиб Ойбекнинг романлари бизга бир жаҳон тарихни гавдалантириб беради.

Биз чиндан ҳам минг-минглаб китобхонлар қатори Ойбекнинг муҳлисимиз. Унинг «Қутлуғ қон» романи қалбимизда ўчмас из қолдирган. Софдил, довюрак, жафокаш, асил меҳнаткаш, муҳаббати чин Йўлчи, вафодор, севгига содиқ Гулнор образлари адиб Ойбекни эслаганимизда кўзимиз ўнгидан кетмайди.

Адибнинг «Навоий» романи-чи? Ўзи бир мактаб. Ўз халқи учун, биз китобхонлар учун тунларни бедор ўтказиб сўз жавоҳирларини садафдек териб берган бу китобда. Бу роман ким қайси касбда бўлмасин, унинг қўлидан тушмайдиган ноёб асар. Шундай. Биз деҳқонлар ҳам «Навоий» романини ўқиб бир жаҳон баҳра оламиз. Улуғ шоир билан гўё бирга юргандай, бирга яшаётгандай бўламиз.

Биз деҳқонларда, айниқса, адиб Ойбекнинг «Олтин водийдан шабадалар» романи катта таассурот қолдирган. Бу роман биз деҳқонлар ҳаётини, пахтакорлар ҳаётини мукаммал акс эттирган. Китобни ўқир эканмиз, пахта учун олиб бораётган ўз курашимизни босиб ўтгач йўлимизни кўрамиз.

Биз деҳқонлар Ойбекни камолот босқичига кўтарилган атоқли адибгина эмас, юраги қўридан шеър ва достонлар яратган улкан шоир сифатида ҳам танийимиз.

Атоқли адиб, севимли шоиримиз Ойбек икки ўттиз ёшга тўлган кунда, унинг навқирон ёши билан чин юракдан қутлаймиз. Унга сиҳат-саломатлик, узоқ умр тилаймиз.

Ижодингиз ҳамиша сермазмун, баракали бўлсин, атоқли адиб.

Султон ШЕРМАТОВ,
Янгийўл районидаги Киров номли колхоз раиси.

Турсуной ОХУНОВА,
бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МУРАББИЙ

«ҲАЁТИМДАН БИР ПАРЧА»

Л. Н. Толстой «Менинг ҳар бир асарим шахсий ҳаётимдан бир парчадир» деган. Дарҳақиқат ҳар бир ёзувчининг ижоди унинг ҳаёт йўли, яшаш принциплари билан мустаҳкам боғлиқдир. Ёзувчи ўзининг кўрган ва бошидан кечирганларини ёзади. Бадиий ижоднинг сири ўша ўз бошидан кечирган ва кўрган-билганларини умумлаштириб; ўша воқеаларга социал маъно бағишлай билишдадир.

Қирқ йилдан кўпроқ вақтдан берли бадиий ижод билан шуғулланаётган санъаткор ёзувчимиз Ойбек ҳам Л. Толстойнинг юқоридаги сўзларини ўзиникидек қилиб такрор айтишга ҳақли.

Ойбекнинг ижодий лабораториясига экскурсия қилиб кўрсангиз, унинг ўз шахсий ҳаёти ва характер хусусиятлари у тасвирлаган қаҳрамонлар ҳаётига кўчирилганлигини пайқаб олиш қийин эмас.

Ойбек революцион уйғонишни шахсан ўз бошидан ўтказган ёзувчилардан. Унинг ўспиринлик ва йигитлик чоғлари — дунёни актив идрок қилиш пайтлари — мамлакатимизда революцион уйғонишлар ва тўнтаришлар даврига тўғри келди. Темирчи Жўра, Турсин, Йўлчи образларидаги ўз-ўзини англаш, революцион уйғонишлар, сўзсиз ёш Ойбекнинг бошидан ўтган. У ёзувчилик таланти туфайли ўзининг бошидан ўтган бу ҳолни кўрган билган бошқа кишиларнинг ҳам бошларидан ўтказганларини йиғиб бир неча шахсларнинг тақдирлари орқали кўрсатиб берган ва уни умумхалқ ва умумдавр миқёсида характерли бўлиш даражасига кўтара олган. Унинг «Болалик» асарида тасвирланган баъзи образлар фикримизнинг далили бўла олади. Ёзувчининг отаси Тошмуҳаммад кичкина оиласини боқиш учун бутун умрини қишлоқма-қишлоқ дарбадарликда ўтказди. Тошмуҳаммад тақдири «Қутлуғ қон» романидаги Йўлчи тақдирини эслатади. Йўлчи характерини яратишда Ойбекка ўз отасининг ҳаёт йўли ва шахсан ўзида рўй берган революцион уйғонишлар асосий материал ролини ўйнаган бўлиши керак. Бундан ташқари «Болалик»да бошқа бир қатор образлар борки, улар ёзувчининг «Қутлуғ қон» романидаги бошқа образларнинг прототипи вазифасини адо этгандир. Масалан, «Болалик»даги темирчи образи билан танишар эканмиз, «Темирчи Жўра» поэмасидаги Жўра образи хаёлимиздан ўтади. Кечаю-кундуз тинмай меҳнат қилиб; махси тикиб оиласини тузукроқ таъмин қила олмаган Ойбекнинг она томондан бобоси ва унинг ўғиллари «Қутлуғ қон»даги Шокир отанинг тақдирини эслатади ва ҳакозо.

«ЭШИТИНГ, ОЙБЕК АКА, ШЕЪР ЎҚИЙМАН»

Урушдан кейинги оғир йиллар... Ойбек Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси. Ёз кунларидан бирида кабинетга бошида эски дўппи, устида йиртиқ кўйлак, оёқ яланг бир ёш йигит кириб келади. «Ойбек ака, эшитинг шеър ўқийман» дейди йигит. «Ўқинг, ўқинг!» дейди Ойбек. Йигит шеърни ўқиб кетади. Шеър тамом бўлгач, у йигитнинг бошидан оёғига разм солиб бир қарайди. Ойбек ўрнидан туриб йигитни ўзи билан эргаштириб Литфонд раисининг олдига олиб киради. Йигит эндиги гал союзга келганда янги костюм-шимда эди. Ўшандан берли бу йигит «Ойбек ака, эшитинг, шеър ўқийман» деган хитобни қанча марта такрорлаган. Ҳар шеър ўқиганда Ойбек ҳар хил жавоблар қилган: «Кўп ўқинг!», кўп ишланг!», «классикларни мутолаа қилинг!», «Рус адабиётини кўп ўқинг!», «Халқ оғзаки ижодидан ўрганинг!», «Тинмай машқ қилинг!» ва ҳоказо. Ўшандан берли йигирма йил ўтди. Республика улкан адибнинг юбилейига тайёргарлик кўраётган кунлардан бирида ўша «яланг оёқ», эндиликда ўзбек болалар адабиётининг йирик намояндаларидан бири, Ойбекнинг боғига кириб боради: «Ойбек ака, эшитинг, шеър ўқийман» дейди. Бир қатор шеърларни ёд ўқиб беради. Ойбек энди қаноат билан: «камолотга эришибсан, сюжет устида ўйла, поэма ёз, болалар учун пьеса ёз, болалар драматургияси заиф» дейди. Улуғ адиб йигирма йил давомида бир «яланг оёқ» йигитчанинг дардини тинглади, шеърини эшитди, маслаҳатлар берди, мана энди «камолотга эришибсан» деб устоз сифатида унга оқ йўл тилаб фотиҳа берди.

Ойбек ҳаётидан олинган бу факт биттагина эмас. Қанчадан-қанча ёшлар «Ойбек ака, эшитинг, шеър ўқийман» ёки «Ойбек ака, эшитинг, ҳикоя ўқийман» деб бормаган дейсиз. Буларнинг ҳаммасига ҳам у ўзига муносиб жавоб берган, маза-бемаза шеър ва ҳикояларни эшитиб, шулар ичидан талантлиларини танлаб улар учун ўз кучи ва вақтини аямасдан ёрдам берган. Ҳатто уларнинг олдига тушиб, нашриётларга бориб договорлар туздирган, ўзи ёш авторларнинг биринчи тўпламларига редакторлик ҳам қилган.

Улуғ кишиларнинг ҳаётда қолдирадиган изи улуғдир. Ойбек яратаётган из ҳам улуғ. У энди олтмиш ёшга тўлди. Унинг ижодий режалари катта. Унга халқ катта муваффақиятлар тиламоқда.

МАТЁҚУБ ҚЎШЧОНОВ.

ЮЗ БАҲОР

Тошкентнинг «Янги шаҳар» маҳалласидаги нуроний онахонларнинг 100 ёшга тўлган куни муносабати билан бўлиб ўтган тўйлари ҳақида газетамизда аввал хабар берган эдик. Мана ўша юз баҳорни кўрганлар. Суратларни Н. Меламед чизган.

Хамробиби Уринбоева 110 ёшга кирган. Унинг 135 дан ортиқ невара-чеваралари бор. Онахон ҳали бардам, тетик.

Мукаррама Жабборова роса бир аср умр кўрди. Хушчақчақ бу онахон чеҳрасидан ҳар доим кулги аримайди.

Лутфибиби Тожиматова 100 ёшда. Бу бахтиёр волиданинг невара чеваралари шунчалик кўпки, уларни санаб саноғига етолмайди. Бу она ҳам кексалик гаштини суриб, фаровон ҳаёт кечиряпти.

Хосият Одилова 100 ёшда. Бу онахон ҳали ҳам уй ишлари билан шуғулланади.

Кароматбиби Умарбекова 107 ёшда. Унинг ёши билан баробар невара-чеваралари бор.

ҲАМЗА ВА ГЕОГРАФИЯ

XIX асрнинг 60-йилларидан бошлаб Ўрта Осиё территориялари Россияга қўшила бошланади. Чор ҳукумати маҳаллий бойлар билан келишиб Туркистон меҳнаткашларини эксплуатация қилишнинг хилма-хил усулларини қўллади. Шунинг билан бирга Туркистоннинг, жумладан, Ўзбекистон территориясининг Россияга қўшилиши ўзбек халқи ҳаётида прогрессив натижалар берди, мактаб ва маориф соҳасида жонланиш бўлди. Рус тузем мактаблари очила бошланди...

XX асрнинг бошларига келиб, илғор рус маданиятининг ижтимоий фалсафий фикрлари самарасида янги прогрессив оқим вужудга келди. Илғор ижтимоий фикр намояндаларидан бири ўзбек халқининг севимли фарзанди, жамоат арбоби ва моҳир педагог Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий эди. Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг ижодий мероси орасида халқ маорифи ва тарбия ҳақидаги фикрлари муҳим аҳамиятга эга. Ўша даврда Ўзбекистон территориясидаги мактабларнинг ҳаммаси синфий характерда бўлганлиги учун Ҳамза ўзбек болаларининг тақдири ва уларга қайси йўл билан ёрдам бериш ҳақида ўйлар эди.

1910 йили Ҳамза педагогик фаолият билан шуғулланишга бел боғлади. 1911 йили Қўқоннинг Ҳожибек гузарида камбағаллар фарзанди учун мактаб очади. Тез вақт ичида Ҳамза мактабининг шуҳрати ортади. Ҳамза мактабининг шуҳрат қозониш сабабларидан бири унинг мактабида ўқиш — ёзиш, ҳисоб ва жуғрофиянинг ўқитилиши ва дарс беришда янги ўқитиш методларидан фойдаланиши эди.

1914 йилдаги очган иккинчи мактабида ҳам география ўқитади. Ҳамзанинг мактаби ўз олдига қўйган мақсади, машғулотларининг синф дарс системаси асосида ўз она тилида бўлиши ва унда дунёвий фанлар (табиийёт, тарих, география) ўқитилиши билан эски мактаблардан бутунлай фарқ қилар эди.

1915 йилда Марғилон шаҳрига бориб у ерда ҳам камбағал болалар мактабини очишга киришади. Бу мактабни очиш учун Фарғона губернатори аввал рухсат бермайди. Кейинчалик эса, очиладиган мактабда география, тарих ва табиийёт фанларини ўқитмаслик шарти билан рухсат берганда, Ҳамза — «Рухсат берибдилар бўпти. табиийёт, жуғрофия ва тарихсиз мактаб, мактаб бўладими» деган.

Ҳамзанинг шу сўзидан мактабда география ўқитилишига жуда катта эътибор берганлиги кўриниб турибди. Ҳамза ўзи очган мактабларининг ҳаммасида ҳам география ўқитган. Шу даврда, яъни XX асрнинг ўнинчи йилларида Россияда география ўқитишни яхшилаш ҳаракати бошланган эди. Бу ҳаракат Ўзбекистон мактабларида география ўқитилишига, жумладан Ҳамза мактабларида ўқитиладиган географиянинг мазмунига маълум миқдорда ижобий таъсир кўрсатган.

Ҳамза мактабларида ўқитиладиган географиянинг мазмуни Россияда ўқитиладиган география мазмунига яқинлашиб келарди—яъни даставвал табиий географияга оид элементар маълумотлар берилиб, ундан кейин, қитъалар ва ундаги давлатлар, сўнгра Россия ва Туркистон ўргатилар эди.

География дарсларида Ҳамзанинг ўз саёҳатлари (у Афғонистон, Ҳиндистон, Арабистон, Туркияда ва Россиянинг баъзи шаҳарларида бўлган) таассуротларидан қиёсий фойдаланганлиги эҳтимол. Ҳамза ўқитган шогирдларнинг жуғрофия дафтарлари бўлган. Уларнинг дафтарларига қисқача географик тушунчалар ва муҳим географик номлар ёздирилиб борилган. Ҳатто айрим ҳолларда кичик, оддий карта схемалар чиздирилиб, оралиқни ҳисоблаш ишлари ҳам олиб борилган.

Ҳамза ёшлар орасида географик билимларнинг тарқалишига ва ўзбек мактаб географиясининг ривожланишига муносиб ҳисса қўшган педагог эди.

О. МЎМИНОВ,
Тошкентдаги 22-мактаб география ўқитувчиси.

«Чаманзорлар таронаси» фестивали давом этмоқда. Турли республикалардан келган санъаткорлар ҳаяжонли учрашувлар ўтказишмоқда. Суратда (чапдан ўнгга): Тожикистон ССР Давлат филармониясининг артисти Зуҳра Каримова, «Баҳор» ансамблининг солисти Раъно Набиева, СССР халқ артисти П. Лисициан ва Тошкент театрчилик институтининг II курс студенти Гулшан Муҳамедова ўртоқлар суҳбатлашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ФЕСТИВАЛЬ ЗАВОД ЦЕХЛАРИДА

«Чаманзор тароналари» фестивалининг иккинчи куни Тошкент заводлари ва фабрикаларининг цехларида бошланди. Ашула ва рақс байрамининг қатнашчилари — Ўрта Осиё, Закавказье, Россия Федерацияси, Қозоғистон Республикаларининг вакиллари ишчилар ҳузурига меҳмон бўлиб келдилар.

Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист В. Мирокянни, виолончелистлар халқаро конкурсининг лауреати В. Столинни (Москва), тошкентлик ашулачи Ю. Васильевични, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист И. Фоминкони, ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамблини ва фестивалнинг бошқа кўпгина қатнашчиларини қабул қилди.

Қирғизистон, Тожикистон, Озарбайжон санъат вакиллари Тошкентдаги «Қизил тонг» тикув фабрикасида меҳмон бўлдилар. Тикувчилар қирғиз қўбизчиларини, Тожикистон ССР халқ артисти Ш. Муллажоновани, ўз корхоналарининг цехларига келган фестивалнинг барча қатнашчиларини қизғин олқишладилар. (ЎзТАГ).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЎТ ОЧИШНИ ТУХТАТИШ ТЎҒРИСИДА БУИРУҚ БЕРИЛДИ

ДЕҲЛИ, 22 сентябрь. (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Лаъл Баҳодир Шастри Покистон билан қуролли можаро бўлаётган районларда ўт очишни тўхтатиш тўғрисида ҳинд қўшинларига буйруқ берилганлигини бугун парламентда хабар қилди.

У кўрсатиб ўтдики, 23 сентябрь Ҳиндистон вақти билан эрталаб соат 3 дан 30 минут ўтганда ўт очиш тўла тўхтатилиши лозим, бу эса БМТ ҳавфсизлик кенгашининг қарорида қайд қилиб ўтилганидек 22 сентябрь Гринвич вақти билан соат 22 га тўғри келади.

КАРОЧИ, 22 сентябрь. (ТАСС). Покистон радиоси бугун эшиттирган хабарда айтилишича, президент Муҳаммад Аюбхон 23 сентябрь Покистон вақти билан эрталаб соат 3 дан (22 сентябрь Гринвич вақти билан соат 22 да) ҳинд қўшинларига қарши уруш ҳаракатларини тўхтатиш тўғрисида Покистон армиясига буйруқ берган.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 сентябрь. (ТАСС). Покистон ташқи ишлар министри Бхуттонинг илтимосига биноан, бугун Кашмир масаласи юзасидан хавфсизлик кенгашининг шошилинч мажлиси ўтказилди.

Ҳиндистон бош министри Шастри кеча БМТ бош секретари У Танга юборган мактубида 22 сентябрь Гринвич вақти билан эрталаб соат 7 да (Москва вақти билан соат 10 да) ўт очишни тўхтатишга Ҳиндистон рози бўлганлигини айтди.

Хавфсизлик кенгашининг бугунги мажлисида Покистон ташқи ишлар министри Бхутто ўз ҳукумати ўт очишни тўхтатишга рози бўлганлигини айтди.

Шундай қилиб, қуролли можарода қатнашаётган ҳар иккала томон хавфсизлик кенгаши томонидан яқинда қабул қилинган қарорни бажаришга рози бўлдилар. Бу қарорда Ҳиндистон билан Покистонга уруш ҳаракатларини тўхтатиш вазифаси юклатилган эди.

Президент Тито Софияга келди

СОФИЯ, 22 сентябрь, (ТАСС). Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Президенти, Югославия Коммунистлар союзининг бош секретари Иосип Броз Тито расмий визит билан бугун Болгарияга келди.

ИРОҚНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

БАҒДОД, 22 сентябрь. (ТАСС). Абдил Раҳмон Албаззоз Ироқнинг янги ҳукуматини тузди. Бу ҳукумат 6 сентябрда тузилган генерал Ориф Абдил Раззоқ кабинетининг ўрнини эгаллади. Кеча кечқурун ҳукумат аъзолари одат бўйича республика президенти Абдил Салом Ориф олдида қасамёд қилдилар.

Тўрт министрдан ташқари авалги кабинетнинг ҳамма аъзолари янги ҳукумат составига кирди. Абдил Раҳмон Албаззоз бош министрлик лавозимидан ташқари ташқи ишлар министри лавозимини ҳам эгаллади.

Журналистларнинг доираларида таъкидлашларича, сўнгги етти йил ичида, яъни 1958 йил 14 июлда монархия режими йўқ қилингандан бери Ироқ ҳукуматига энди биринчи марта граждан шахс бошчилик қилмоқда. Янги ҳукуматнинг бошлиғи Абдил Раҳмон Албаззоз — маълумоти бўйича юрист. У бир неча йил Бағдод ва Қоҳира университетларида ўқитувчилик қилган, шунингдек Бағдоддаги шикоят судининг аъзоси бўлиб ишлаган. 1963 йил август ойидан 1965 йил сентябрь ойигача у, генерал Ориф Абдил Раззоқ кабинетида бош министр ўринбосари ва ташқи ишлар министри лавозимларини эгаллаб турган, Ироқнинг Лондондаги элчиси бўлган.

ШОТЛАНДИЯ ШАХТЁРЛАРИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

Лондон, 22 сентябрь. (ТАСС). Шотландия шахтерлари ҳукумат ўз ваъдалари устидан чиқмаётганлиги муносабати билан норозилик билдирдилар. Консерваторлар томонидан амалга оширилиб келган ишни-кўмир саноатининг қисқартирилишини тўхтатишни ва кончиларнинг энг муҳим эҳтиёжларини қондиришни лейбористлар ваъда қилган эдилар.

Шотландия шахтёрларининг Эдингбургда ўтказилаётган конференциясида бугун транспорт министри Фрэзер ҳозир бўлгани ҳолда резолюция қабул қилинди. Резолюцияда шундай дейилади: Ҳукумат ўзининг илгари берган ваъдалари устидан чиқмади ва йиллик кўмир қазиб чиқишни 200 миллион тоннадан 170—180 миллион тоннага қисқартиришни мўлжалламоқда. Ҳукуматнинг бу нияти бир қанча шахталарни ёпиб қўйиш ва кончиларни ишсиз қолдириш демакдир.

Резолюцияда ҳукуматдан ўз қарорини қайта кўриб чиқишни, шунингдек саноатнинг бошқа тармоқларини ривожлантиришни таъминлаш ва ёпиб қўйилиши муқаррар бўлган шахталарнинг ишчиларини янги ихтисосларга ўргатиш талаб қилинади.

БОЛИВИЯ КОНЛАРИДА ҚОНЛИ ТЎҚНАШУВЛАР

ЛА-ПАС, 22 сентябрь. (ТАСС). 19 сентябрда Боливиянинг Сигло-Катави ва Льяльягуа конларида қонли тўқнашувлар ярим тунгача давом этди. Натижада 28 киши ўлдирилди, 85 киши ярадор қилинди.

Бу тўқнашувлар туш вақтида бошланган эди. Кончилар иш ҳақининг илгариги даражасини тиклашни талаб қилиб, намойиш ўтказдилар. Илгари хабар берилганидек, Боливия ҳарбий маъмурлари май ойидан бошлаб, кончилик саноатини қайта ташкил этиш деб аталмиш ишни амалга оширмоқдалар. Бунинг натижасида ишчилар кўплаб ишдан бўшатилмоқда ва иш ҳақи кескин камайтирилмоқда. Намойишчилар ҳарбий Хунта сургун қилган касаба союз раҳбарларининг Ватанга қайтарилишини ҳамда қамоққа олинган кўпгина ўртоқларининг озод қилинишини ҳам талаб қилдилар.

Мамлакатнинг Кон районларини оккупация қилиб олган ҳукумат қўшинлари ва полиция намойишчиларга қарши қурол ишлатдилар.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ ДАЪВАТИ

ХАНОЙ, 22 сентябрь. (ТАСС). Оналар ва болаларни ҳимоя қилиш Жанубий Вьетнам уюшмаси барча мамлакатларнинг шу жумладан АҚШнинг хотин-қизларига мактуб йўллаб, уларни Америка қўшинлари Жанубий Вьетнамда заҳарли моддаларни ишлатаётганлигини қоралашга ҳамда шундай жинояткорона ҳаракатларни тўхтатиш учун кескин чоралар кўришга даъват қилди.

Вьетнам информация агентлигининг хабарига кўра, Жанубий Вьетнамдаги «озодлик» агентлиги тарқатган бу мактубда, шунингдек қуйидагилар айтилади: АҚШ ҳукумати «ўз қўшинларини ва урушда ишлатилаётган воситаларини Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетиши керак, токи Жанубий Вьетнам халқи ўз тақдирини ўзи ҳал қилсин».

ЧЎЗИЛИБ КЕТГАН ЖАНЖАЛ

ГАВАНА. Колумбия суд муассасалари хизматчиларидан 20 минг кишининг забастовкаси уч ҳафтадан бери давом этмоқда. Пренса латина агентлигининг хабарида айтилишича, ҳозирги вақтда бу чўзилиб кетган жанжални бартараф этиш даргумон бўлиб қолди, чунки ҳукумат забастовкачиларнинг иш ҳақини ошириш ҳақидаги талабларини қондириш учун зарур маблағларга эга эмаслигини айтди.

Юстиция министри Франсиско Посада забастовкачиларга нисбатан репрессия чораларини қўллашни қаттиқ талаб қилмоқда. У «зўрлик чоралари кўриш» ҳақидаги даъват билан олий судга бир неча бор мурожаат қилди.

(ТАСС).

ФУТБОЛ

УЧ ПОҒОНА ЮҚОРИ

Шу йил 13 июнда «Пахтакор» стадионида «Черноморец» билан бўлган матч тошкентлик футбол ишқибозларининг хотираларидан кўтарилган эмасди. Ўшанда командалар бештадан очкога эга эдилар. Одесса командасининг ҳужумчилари Лобановский ва Паркунянлар ўйиннинг биринчи ярмида пахтакорчилар дарвозасига иккита тўп киритишган, иккинчи таймда эса майдон эгалари бунга жавобан атиги битта тўп билан жавоб қайтариб, доғда қолишган эди. Ҳамшаҳарларимиз иккинчи даврада бу мағлубият ҳиссасини чиқарармиканлар? деган савол ишқибозларни қаттиқ ўйлантириб қўйган эди. Ўтган куни ана шу саволга жавоб олиш учун Одессадан бериладиган репортажни сабрсизлик билан кутдилар. Биринчи даврининг 16 матчида атиги 10 та очко тўплаган «Черноморец» командаси [illegible] эса ўз майдонларида иккинчи даврада биринчи марта «Пахтакор» футболчиларидан енгилишди. Тошкентликлар капитани Г. Красницкий 74. минутда майдон эгаларини ўйинни марказдан бошлашга мажбур қилди. Шундан кейин одессаликлар бор кучлари билан ҳужумга ўтиб қандай бўлмасин ҳисобни тенглаштиришга, мағлубиятдан қутилишга ҳаракат қилдилар. Лобановский—Каневский комбинацияларини ҳимоячиларимиз моҳирлик билан қайтариб туришди. 1:0 ҳисобида ғалаба қозонган «Пахтакор» футболчилари муҳим икки очкони қўлга киритдилар. Бу ғалаба ҳамшаҳарларимизнинг турнир жадвалида хавфли 15-ўриндан 12-ўринга кўтарилиб олишига имкон берди.

Бир кун аввал турнир жадвалида [illegible] лан 2:2 ҳисобида дуранг қилди.

Командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	Т.	О.
«Торпедо» М.	24	39—16	37
«Динамо» К.	22	40—17	33
«Динамо» Мн.	23	27—15	29
ЦСКА	24	27—16	28
«Динамо» М.	24	28—21	26
«СКА (Р. Д.)	24	27—23	26
«Зенит»	24	27—23	25
«Динамо» Тб.	23	24—21	24
«Крилья Советов»	23	31—21	23
«Спартак»	23	19—19	22
«Черноморец»	24	31—33	22
«Пахтакор»	22	22—28	21
«Локомотив»	26	34—42	21
«Шахтёр»	23	20—24	20
«Нефтяник»	24	22—30	20
«Торпедо» Кт.	23	20—50	14
СКА Од.	23	14—47	9

КЎНГЛИМ РАВШАН БЎЛСИН ДЕСАНГ

Чирчиқликлар озодалик ва саломатлик ойлигида шаҳарларини янада обод ва кўркам қилиш учун бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Ишчи-хизматчилар, пенсионерлар ва ўқувчилар кўчаларни тартибга келтириб, ариқ зовурларни тозаламоқдалар. Шаҳар ижроия комитети ахлат ва чиқиндиларни ташиш учун 90 та автомашина ажратди.

Электрохимия комбинати ва «Чирчиксельмаш» заводига қарашли турар-жой комунал бўлимлари ишни яхши ташкил этишган. Тозалик ойлигига ҳамма жалб этилган. Крилов кўчаси меҳнаткашлари бу борада бошқаларга ҳар томонлама намуна бўляптилар. Шанбаликлар ўтказишяпти. Абдулла Ҳалимова, Михаил Юдин, Марфе Биковскаяга ўхшаш ғайратли қариялар, ишчи-хизматчилардан Турсунов, Хасанов, Бутаков, Аҳмедов, Волков ва бошқа ўртоқлар ўз ҳовли атрофларини, кўчаларни ёғ тушса ялагудек чиройли қилиб қўйганлар. Ҳозир Крилов кўчаси бошқа кўчаларга ҳар томонлама ўрнак бўла олади.

Тозалик ва саломатлик ойлигида барча касбдаги кишилар қатнашяпти. Врач ва ҳамширалар эса аҳоли ўртасида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. 25 врач ва 90 ҳамшира ҳозиргача турли темада 500 дан ортик суҳбатлар ўтказди.

Чирчиқликлар озодалик ва саломатлик учун курашни ойликдагина давом эттириб қолмай, балки йил давомида олиб боришмоқчи. Ҳа, шаҳрим озода, кўнглим равшан бўлсин, касаллик яқин йўламасин деган киши шундай қилади.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

1966 йил учун газета ва журналларга обуна қабул қилинмоқда

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“НИ ЎҚИНГ

ХАБАР ВА МАҚОЛАЛАРИНГИЗ БИЛАН ҚАТНАШИНГ

Газетага обуна «Союзпечать»нинг ҳамма бўлимларида почтальонлар, фабрика, заводлар, муассасалар, олий ўқув юртлари, шунингдек колхоз ва совхозлардаги жамоатчи вакиллар томонидан қабул қилинади.

ГАЗЕТАГА ТЕЗРОҚ ОБУНА БЎЛИНГ.

ОБУНА БАҲОСИ: 12 ойга — 5 сўм 28 тийин, 6 ойга — 2 сўм 64 тийин, 3 ойга — 1 сўм 32 тийин.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

24 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **«Халқ ҳаётининг йилномачиси»** (Ойбекнинг 60 ёшга тўлиши муносабати билан, рус тилида, ёшлар учун).

18.35 — Ёшлигим — бойлигим («Ёшлик» студияси. Ўзбек тилида).

19.00 — **Атоқли ўзбек ёзувчиси ва шоири Ойбек туғилган куннинг 60 йиллигига бағишланган юбилей кечаси** (Санъат саройидан), танаффус вақтларида — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек, рус тилларида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.00 — **Концерт** (болалар учун), 19.35 — **Тошкент янгиликлари**, 19.45 — **Шаҳарга боқ** (Телефильм). 20.15 **Ўзбек опера ва балетларидан кўринишлар, ария ва дуэтлар.**

Рус тилида: 20.45 — **Ёш пахтакорлар ҳузурида** («Юность» студияси), 21.05 — **Тошкент янгиликлари**, 21.15 — **Йилқичи қўшиғи** (бадиий фильм).

ТЕАТР

«ЧАМАНЗОР ТАРОНАЛАРИ» ФЕСТИВАЛИ

24 СЕНТЯБРДА

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — СССР халқ артисти **И. Петров** иштирокида **Борис Годунов.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — **Грузияда хизмат кўрсатган давлат халқ рақс ансамбли концерти.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — Арманистон ССР халқ артисти **А. Айдинян концерти.**

ОКРУГ ОФИЦЕРЛАР УЙИДА — **Закавказье республикаларининг санъат усталари кечаси.** СССР халқ артисти **П. Лисициан**, Грузия ССР халқ артисти **Н. Ангуладзе**, Озарбайжон ССР халқ артисти **Ш. Алекперова**, Озарбайжон филармонияси солисти **Р. Керимова** ва бошқалар қатнашади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИДА — Ўзбек давлат филармонияси симфоник оркестрининг концерти. Дирижёр — **З. Ҳақназаров**, солист — Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Милан «Ла Скала» опера театрининг стажёри **В. Мирокян.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/IX да **Сарвқомат дилбарим**, 25/IX да **Қонли сароб.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/IX да **Тошболта ошиқ**, 25/IX да **Нурхон.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Унутма, Каспар! — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Янги Дон-Жуан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 6 ва 8 да).

Подшо қайлиғи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 8 да).

Бир полк музикачилари — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ургатувчилар — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 ва 11 да).

Опа-сингил Раҳмоновалар — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 да ўзбек тилида).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 да бошланади)

Янги Дон-Жуан — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Унутма, Каспар! — КАФАНОВ номли, НАВОИЙ номли.

Номаълум аёл — «ВАТАН».

Миллионер васияти — «1 МАЙ».

Жоду орол — ПУШКИН номли.

Ҳалокат — «УДАРНИК».

Подшо қайлиғи — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 9.45 минутда).

«ТАШХЛАДОКОМБИНАТ»га

қурувчи-инженер, русча секретарь-машинистка, сувоқчилар, бўёқчилар, слесарлар, газоэлектросварканчилар, электромонтёрлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Воровский кўчаси, 6-уй. Телефон 6-24-12.

1965 йил 4 октябрь кундуз соат 2 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг биология фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академиясининг кичик конференц-зали) қуйидагилар биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

М. Баракаев: «Самарқанд областидаги ўтлоқ тупроқ шароитида маккажўхорининг ўсиши, ривожланиши ва ҳосилдорлигига озиқлантириш ва сув режимининг таъсири» деган темада.

З. Усмонов: «Узум микрофлориси ва Фарғона водисидаги касал қўзғатувчи асосий микробларнинг биологияси» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02359.
Индекс 64969.
Нашр. № 1853